

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра зарубіжної літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Майя Ніколаєва

» 08. 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Новітня зарубіжна література

Рівень вищої освіти **Другий (магістерський)**

Галузь знань: **03 Гуманітарні науки**

Спеціальність **035 Філологія**

Спеціалізація **035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська**

Освітньо-професійна програма

Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

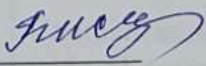
Робоча програма навчальної дисципліни «Новітня зарубіжна література». –
Одеса: ОНУ, 2023. – 16 с.

Розробник:

Садовська Ю. В., к.філол.н., доцент кафедри зарубіжної літератури

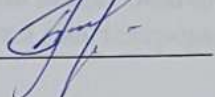
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри зарубіжної літератури

Протокол № 1 від «28» 08 2023 р.

Завідувач кафедри Валентина СИЛАНТЬЄВА

Погоджено із гарантом ОПП

Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

 Людмила ГРИНЬКО

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від «29» серпня 20__ р.

Голова НМК Олена ГРИГОРОВИЧ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри зарубіжної літератури

Протокол № ___ від. “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри зарубіжної літератури

Протокол № ___ від. “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 1/1	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 філологія Спеціалізації: 035.051 романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Форма підсумкового контролю: іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: навчити студентів виявляти закономірності літературного процесу кінця ХХ–початку ХХІ століття; засвоїти формування та розвиток нових літературних тенденцій, течій та напрямів; досягнути творчість найвидатніших письменників.

Завдання: вивчити основні етапи розвитку літератури означеного періоду; навчити характеризувати провідні напрямки та течії; навчити аналізувати запропоновані для читання художні тексти, проводити типологічні зіставлення і виокремлювати ідейні та художні особливості окремих творів.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей:**

Інтегральна компетенція:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу, методики викладання іноземних мов і зарубіжної літератури в закладах вищої освіти в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні компетентності

СК02.Здатність осмислювати літературу як полі систему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

СК03.Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

СК07.Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати навчання:

ПР 08. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПР 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПР 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних

методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПР 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні етапи та закономірності розвитку західноєвропейської літератури означеного періоду;
- провідні тенденції, напрямки та течії літератури ХХІ століття;
- основні теоретичні поняття і художньо-естетичні концепти;
- провідні концепти творчості авторів;
- зміст творів, що входять до програми.

вміти:

- визначати чинники формування літературного процесу ХХІ століття;
- характеризувати основні літературні течії цього періоду;
- окреслити творчий шлях письменника і визначити місце твору, що вивчався, у його спадку;
- аналізувати запропоновані для читання художні тексти з урахуванням сучасної літературознавчої рецепції;
- проводити типологічні зіставлення.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

НОВІТНЯ ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА

ТЕМА 1. ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС КІНЦЯ ХХ- ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ.

Різноманітність типів художнього мислення. Література в контексті сучасної культури. Нові умови функціонування літератури; коректування відносин «письменник – текст – читач». Ігрова фаза в історії сучасної літератури. Вплив масової культури на загальнолітературний процес. Домінування роману у жанровій палітрі новітньої літератури.

ТЕМА 2. ТРАДИЦІЙНІ І НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НОВІТНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

Фактор «переходу» та «межі» наприкінці ХХ – початку ХХІ століття. Полівекторність, поліваріантність сучасної літератури. Синтез, художні експерименти та фактор «комерційної літератури». Співвідношення і взаємодія різних стилів, напрямів, течій.

ТЕМА 3. ЛІТЕРАТУРА МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМУ.

Мультикультуралізм: передумови та концепція. Поняття мультикультуралізму; причини розвитку мультикультурної літератури в кінці ХХ – на початку ХХІ століть. Іспано-американська література; “чіканос” (chicanos). Глобалізація та національна ідентичність. Романи К. Ісігуро – яскравий приклад мультикультуралізму.

ТЕМА 4. ПОЛІВЕКТОРНІСТЬ «НОВОГО» РЕАЛІЗМУ.

Закономірності розвитку. Синтез з модернізмом і постмодернізмом. Проблема самоідентифікації і пошуку свого місця в суспільстві. Покоління молодих літераторів з реалістичними творами про трагічний досвід (Дж. Фоер, Б. Шлінк). Тема Голокосту: пам'ять, переосмислення минулого, новий погляд на проблему національної провини.

ТЕМА 5. РЕАЛІЗМ І «МАГІЧНИЙ РЕАЛІЗМ».

Феномен латиноамериканської літератури. Міф і реальність: поєднання міфологічного світосприйняття з суспільно-критичною свідомістю. «Магічний

реалізм» Г. Гарсія Маркеса. Синтез традицій реалістичної прози з традиціями народно-міфологічного мислення; зображення ірреального як реального. Ідейна спрямованість роману «Сто років самотності».

ТЕМА 6. СИНЕРГЕТИЧНИЙ МОДУС ЛІТЕРАТУРИ ХХІ СТОЛІТТЯ.

Тенденції синергетичності і гібридності. Літературний плюралізм. Деконструкція та реконструкція жанрів. Метафізична спрямованість творчості Р.Сафона. Фрагментарність, колажність творів. Тетралогія «Кладовище забутих книг». Міфологічність та символізм роману «Тінь вітру».

ТЕМА 7. ПОСТМОДЕРНІЗМ ТА «НОВА РЕАЛЬНІСТЬ».

Покоління «нових оповідачів» в іспанській літературі. Поєднання авантюрно-фантастичного сюжету і політичної сатири в романі А. С. Піньоля «Пандора в Конго». Наслідки колоніалізму і імперіалізму. Тема «літературного раба». Гротеск в зображенні персонажів.

ТЕМА 8. ПОСТМОДЕРНІСТСЬКИЙ ДИСКУРС АНТИУТОПІЇ.

Жанрова своєрідність постмодерної соціальної антиутопії. Гуманізм фантазмагоричної прози. Ж. Сарамаго. Роман «Сліпота» як соціальна антиутопія. Духовна деградація людини в умовах насильства. Філософсько-психологічна спрямованість. Притчевість твору.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Змістовий модуль 1 НОВІТНЯ ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА										
ТЕМА 1. ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС КІНЦЯ ХХ-ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ.	12	2			10	12	2			10
ТЕМА 2. ТРАДИЦІЙНІ І НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НОВІТНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ.	12	2	2		8	10				10
ТЕМА 3. ЛІТЕРАТУРА МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМУ.	12	2	2		8	10				10
ТЕМА 4. ПОЛІВЕКТОРНІСТЬ «НОВОГО» РЕАЛІЗМУ.	10	2	2		6	10	2			10
ТЕМА 5. РЕАЛІЗМ І «МАГІЧНИЙ РЕАЛІЗМ».	10	2	2		6	12				10
ТЕМА 6. СИНЕРГЕТИЧНИЙ МОДУС ЛІТЕРАТУРИ ХХІ СТОЛІТТЯ.	10	2	2		6	10				10
ТЕМА 7. ПОСТМОДЕРНІЗМ ТА «НОВА РЕАЛЬНІСТЬ».	12	2	2		8	14	2	2		12
ТЕМА 8. ПОСТМОДЕРНІСТСЬКИЙ ДИСКУРС АНТИУТОПІЇ.	12	2	2		8	12				10
Усього годин	90	16	14		60	90	6	2		82

5. Теми семінарських занять: для очної форми

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1-2. Закономірності розвитку новітньої літератури.	2
2	Тема 3. К. Ісігуро як представник мультикультурної літератури («Залишок дня»).	2
3	Тема 4. Сприйняття історії у романах Дж. Фоера («Усе освітлено») і Б. Шлінка («Читець»).	2
4	Тема 5. «Магічний реалізм» Гарсія Маркеса («Сто років самотності»).	2
5	Тема 6. Метафізична реальність у романі Р.Сафона «Гінь вітру».	2
6	Тема 7. Сучасний алюзійний твір (роман А.С. Піньоля «Пандора в Конго»).	2
7	Тема 8. Соціальна антиутопія в новітній літературі (роман Ж. Сарамга «Сліпота»).	2
	ВСЬОГО	14

для заочної форми

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 7. Сучасний алюзійний твір (роман А.С.	2

	Піньоля «Пандора в Конго»).	
	ВСЬОГО	2

6. Теми практичних занять

Практичні заняття навчальним планом не передбачені.

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань (як перевіряються)	Кількість годин очне/заочне
1	ТЕМА 1. Масова література ХХІ століття / доповідь (виступ на лекції)	10/10
2	ТЕМА 2. Основні напрями літератури ХХІ століття / есе (перевірка індивідуальна)	8/10
3	ТЕМА 3. Історія мультикультуралізму як терміну / презентація (виступ на лекції)	8/10
4	ТЕМА 4. Проблема «подолання минулого» очима покоління «батьків» і покоління «онуків» / есе (перевірка індивідуальна)	6/10
5	ТЕМА 5. «Новий» латиноамериканський роман як феномен / цитатна добірка з критики (перевірка індивідуальна)	6/10
6	ТЕМА 6. Синергетика у літературі / доповідь (виступ на лекції)	6/10
7	ТЕМА 7. Тема «літературного раба» у романі А. С. Піньоля «Пандора в Конго» / повідомлення на семінар (для очного – Тема 8, для заочного – Тема 8)	8/12
8	ТЕМА 8. Історія жанру антиутопії / презентація (виступ на лекції)	8/10
	РАЗОМ	60/82

9. Методи навчання

Комплекс методів, застосовуваних під час вивчення курсу:

словесні: лекція, пояснення, дискусія, постановка й обговорення проблемних питань;

наочні: ілюстрації, презентації; відеоматеріали;

практичні: семінарські заняття, виконання самостійних завдань, робота в науковій бібліотеці, мережі Інтернет.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний і періодичний контроль: оцінювання відповідей на семінарських заняттях, усне опитування, контрольна тестова робота.

Підсумковий: іспит

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала	Критерії оцінювання результатів виконання завдань	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач освіти	
Відмінно	90-100	у повному обсязі володіє системними знаннями про закономірності літературного процесу кінця ХХ–початку ХХІ століття; вільно, самостійно та аргументовано викладає основні етапи та закономірності розвитку західноєвропейської літератури означеного періоду під час усних виступів та письмових відповідей; демонструє високі знання про провідні тенденції, напрямки та течії літератури ХХІ століття; глибоко та всебічно розкриває основні теоретичні поняття і художньо-естетичні концепти; робить самостійні висновки щодо провідних концептів творчості авторів; самостійно знаходить додаткову інформацію з основної і додаткової літератури та використовує її при визначенні чинників формування літературного	може аргументовано характеризувати основні літературні течії цього періоду; самостійно визначає місце твору письменника у його спадку; аналізує запропоновані для читання художні тексти з урахуванням сучасної літературознавчої рецепції; проявляє творчий підхід до виконання завдань при самостійній роботі та роботи під час практичних занять

		процесу ХХІ століття; вільно використовує нові інформаційні технології для проведення типологічних зіставлень	
Добре	75-89	достатньо повно володіє знаннями про закономірності літературного процесу кінця ХХ–початку ХХІ століття, обґрунтовано викладає провідні тенденції, напрямки та течії літератури ХХІ століття під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов’язкову літературу; застосовує знання для проведення типологічних зіставлень; самостійно аналізує, узагальнює та систематизує отриману інформацію, але допускає несуттєві неточності	за зразком характеризує основні літературні течії цього періоду; аналізує запропоновані для читання художні тексти з урахуванням сучасної літературознавчої рецепції
Задовільно	60-74	володіє знаннями про закономірності літературного процесу кінця ХХ–початку ХХІ століття на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв’язків, знає основні теоретичні поняття і художньо-естетичні концепти; має ускладнення під час виділення провідних концептів творчості авторів; під час виявлення причинно-наслідкових зв’язків та формулювання висновків	має ускладнення під час характеристики основних літературних течій цього періоду; має елементарні, нестійкі навички проведення типологічних зіставлень;
Незадовільно з можливістю повторного складання	35-59	володіє знаннями про закономірності літературного процесу кінця ХХ–початку ХХІ століття поверхово й фрагментарно; безсистемно виокремлює художньо-естетичні концепти; не вміє проводити типологічні зіставлення; під час відповіді	потребує допомоги викладача у визначенні основних літературних течій цього періоду; здебільшого не здатний самостійно аналізувати літературу зазначеного періоду.

		допускаються суттєві помилки	
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0-34	не володіє знаннями про закономірності літературного процесу кінця ХХ–початку ХХІ століття	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. Питання для підсумкового контролю

1. Які тенденції розвитку світової літератури кінця ХХ – початку ХХІ ст.?
2. Які основні напрями літератури кінця ХХ – початку ХХІ ст.?
3. Що означає «багатовекторність» літератури?
4. Які жанри можна вважати домінуючими у новітній літературі?
5. В чому суть естетики постмодернізму?
6. Які тенденції розвитку реалізму?
7. На чому ґрунтується поняття синтезу жанрів та стилів?
8. Яка роль масової літератури у ХХІ столітті?
9. Що таке мультикультуралізм?
10. Як проявився мультикультуралізм у творчості К. Ісігуро?
11. Які функції «ненадійного оповідача» в романі К. Ісігуро «Залишок дня»?
12. В чому полягає деміфологізація образу Англії в романі К. Ісігуро «Залишок дня»?
13. В чому полягає проблема «подолання минулого»?
14. Як переосмислюються відношення німців до Голокосту Б. Шлінка «Читець»?
15. Що означає назва роману Б. Шлінка «Читець»?
16. Як осмислюється трагічний досвід у романі Дж. Фоера «Усе освітлено»?
17. Що означає назва роману Дж. Фоера «Усе освітлено»?
18. В чому полягає феномен «магічного реалізму»?
19. Що означає назва роману Г.Гарсія Маркеса («Сто років самотності»)?
20. В чому полягає взаємодія синергетики і літератури?
21. Як проявляється філософський аспект у романі Р.Сафона «Тінь вітру»?
22. Яку функцію виконує фрагментарність роману Р.Сафона «Тінь вітру»?
23. Які тенденції розвитку літератури Іспанії?
24. В чому полягає художній метод А. С Піньоля?
25. В чому двоскладовість сюжету у романі А. С Піньоля «Пандора в Конго»?

26. Що таке антиутопія?
27. Які риси соціальної антиутопії у романі Ж. Сарамаго «Сліпота»?
28. В чому символіка роману Ж. Сарамаго «Сліпота»?
29. В яких творах постає проблема національної самоідентичності?
30. В яких творах відбивається синтез жанрів?

ПРИКЛАД БІЛЕТА

1. Основні напрями літератури кінця ХХ – початку ХХІ ст.
2. Риси соціальної антиутопії у романі Ж. Сарамаго «Сліпота».

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС, національною чотирирівневою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Види контролю: поточний, періодичний, підсумковий.

Студент може отримати оцінку 100 балів (максимальна оцінка) за різні види самостійної роботи у ході періодичного контролю.

Відповідь на семінарському занятті оцінюється у 100 балів (максимальна оцінка) у ході поточного контролю.

Відповідь під час іспиту також оцінюється за 100-бальною шкалою. Фінальна оцінка – це середнє арифметичне суми балів з усіх видів контролів.

для очного

Поточний і періодичний контроль														Підсумковий контроль (іспит)	Фінальна оцінка	
T1 с.р.	T2 с.р.	T3 с.р.	T4 с.р.	T5 с.р.	T6 с.р.	T7 с.р.	T8 с.р.	C1	C2	C3	C4	C5	C6			C7
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

для заочного

Поточний і періодичний контроль	Підсумковий контроль	Фінальна оцінка
---------------------------------	----------------------	-----------------

T1 с.р.	T2 с.р.	T3 с.р.	T4 с.р.	T5 с.р.	T6 с.р.	T7 с.р.	T8 с.р.	С	(іспит)	
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

- 1.Робоча програма навчальної дисципліни «Новітня зарубіжна література».— Одеса: ОНУ, 2023. – 16 с.
2. Силабус навчальної дисципліни «Новітня зарубіжна література».— Одеса: ОНУ, 2023.
3. Плани семінарських занять з курсу «Зарубіжна література» для студентів факультету РГФ та філологічного факультету денної та заочної форм навчання / укл.: Силантьєва В.І., Абабіна Н.В., Бежан О.А. та ін. Одеса : Астропринт, 2014. 216 с.

4 Списки художніх текстів з курсу «Зарубіжна література» для студентів факультету РГФ/ укл.: Силантьєва В.І., Абабіна Н.В., Бежан О.А. та ін. Одеса : Астропринт, 2014. 72 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Абабіна Н.В. Література і синергетика : навчальний посібник. Одеса : Фенікс, 2020. 150 с.
2. Варданян М. В. Світова література ХХ–ХХІ століття в англомовному науковому дискурсі: навчальний посібник. Кривий Ріг, 2021. 202 с.
3. Гольтер І. М. Мультикультуралізм у літературі: сучасний погляд на проблему. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2019. Т. 30 (69). № 2 Ч. 2. С. 66-69.
4. Енциклопедія постмодернізму / [пер. з англ. ; за ред. Ч. Енквіста, В. Е. Тейлора]. Київ : Основи, 2003. 503 с.
5. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : підруч. Для студ. гуманітар. ф-тів вищ. навч. закл. / І. О. Помазан ; Нар. Укр. акад., [каф. українознав.]. – Харків : Вид-во НУА, 2016. 264 с.
6. Історія новітньої зарубіжної літератури : навч. посібник / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка, Н. І. Гречаник, М. О. Кушнарєва. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 265 с.

Додаткова

1. Бежан О. А. Голокост. Становлення теми та американський варіант її висвітлення (В. Стайрон, Дж. Фоер). *Поетика художніх форм у сучасному сприйнятті*. Одеса : Астропринт, 2012. С. 267-277.
2. Бредбері М. Британський роман нового часу. Львів : Кальварія, 2011. 480 с.
3. Висоцька Н. О. Єдність множинного. Американська література кінця ХХ - початку ХХІ століть у контексті культурного плюралізму. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2010. 456 с.
4. Денисова Т. Н. Всесвітні трагедії від Джонатана Сафрана Фоера . *Слово і час*. 2009. № 1. С. 28–38.
5. Джеймисон Ф. Постмодернізм, або Логіка культури пізнього капіталізму / Ф. Джеймисон ; [пер. з англ. П. Дениска]. Київ : Курс, 2008. 504 с.
6. Шульженко Ю. М. Пародія та іронічність як жанрова властивість постмодерністського роману. Мова у світлі класичної спадщини та сучасних парадигм : Матеріали міжнародної науково-практичної конференції : м. Львів, 10–

11 березня 2017 року. Львів : ГО «Наукова філологічна організація «Логос», 2017. С. 56–58.

Художні твори

1. Гарсія Маркес Г. Сто років самотності.
2. Сафон Р. Тінь вітру.
3. Сарамаго Ж. Слепота.
4. Піньоль А.-С. Пандора в Конго.
5. Ісігуро К. Залишок дня.
6. Фоер Дж. Усе освітлено.
7. Шлінк Б. Читець.

15.Електронні інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека ОНУ:
загальний електронний каталог НБ ОНУ – <http://lib.onu.edu.ua/ru/elektronnyj-katalog/>
інформаційно-бібліографічний відділ НБ ОНУ –
<http://lib.onu.edu.ua/ru/virtualnaya-spravochnaya-sluzhba/>
2. Open Ukrainian Citation Index (OUCI) українська база даних наукових цитувань, призначена для пошуку публікацій – <https://ouci.dntb.gov.ua/>
3. Онлайн-бібліотека україномовної літератури – <http://chtyvo.org.ua/>
4. Словник літературних понять – <https://literarydevices.net/>